

FAKULTA FILOZOFICKÁ
ZÁPADOČESKÉ
UNIVERZITY
V PLZNI

Katedra filozofie

PROTOKOL O HODNOCENÍ PRÁCE

Práce : diplomová

Posudek : oponenta

Práci hodnotil: Mgr. Miloš Kratochvíl, Ph. D.

Práci předložil: Ladislav Sudek

Název práce: Konstantinovský obrat

1. CÍL PRÁCE:

Cílem práce je přidat k výkladům konstantinovského obratu, které kladou důraz především na ekonomicko-politické souvislosti, výklad všímající si primárně souvislosti nábožensko-etických. Autor na svoji práci klade vysoké nároky. Chce v ní pochopit motivy, které vedly antickou společnost k obratu ke křesťanství (s. 6) a porovnat zachycení toho přechodu v antické a křesťanské historiografii. Po přečtení práce nelze pochybovat, že cíl byl naplněn.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ

Téma práce považuji za náročné. Zpracováno je kvalitně a originálním způsobem. Autor se nechal inspirovat Anzenbacherovým rozbohem rovin hodnocení lidské praxe a do toho schématu zapracovává zvolené téma. Na práci velmi oceňuji tento originální postup. Samozřejmě se nabízela snadnější možnost pojmout práci čistě deskriptivně, ale tomuto vábení autor úspěšně odolal.

Práce je zpracována systematicky, promyšleně, se zájmem a zjevně není psaná narychlo. Několik nejasností či drobností se vytknout dá. Např. krátká druhá kapitola je nazvaná "Poměry v Římské říši ve 3. století", obsahově je však o něčem zcela jiném. Jde spíše o metodologickou poznámku.

Tvrzení, že autor bude vycházet především pramenům (aby se vyhnul interpretacím vycházejícím z hledisek a konfesí pozdějších historiků) je zpočátku pravdivé jen do malé míry. Většina informací je naopak čerpána ze sekundární literatury (na kterou je však, nutno uvést, náležitě odkazováno). V hlavní části práce (tj. od kap. 3.5 dál) je však pracováno s primární literaturou v mnohem větší míře.

Na začátku třetí kapitoly najdeme tvrzení "Jak bylo zmíněno v předešlé kapitole, v učebnicích dějepisu jsou jako příčiny tohoto procesu uváděny především důvody...." (s. 11). Jednak nic takového v předešlé kapitole zmíněno nebylo (když už, tak v Úvodu), jednak by toto tvrzení bylo třeba doložit. Buď vlastním zkoumáním učebnic, ale stačilo by i odkázat na nějakou již provedenou studii.

Na s. 11 a 12 je zmiňován E. Rádl. Pominu-li otázku, proč studovat dějiny filosofie u Rádla, visí ve vzduchu minimálně dvě nejasnosti. V jakém smyslu je Rádlův postoj negativní? A k čemu je vlastně negativní? A za druhé, než postavíme proti Rádlovu postoji názor člověka katolického, pravoslavného, nebo pro změnu protestantského vyznání, je třeba Rádlův vztah k víře pojmenovat. Nebyl snad jedním z uvedeného?

Aplikace Anzenbacherova rozboru na zvolené téma je originální, ale místy působí lehce nuceně. Podnázvy kapitol 3.x jsou schválně voleny, aby tomuto schématu odpovídaly, ale ne vždy se kryjí s obsahem. Např. hned kapitolu 3.1. autor uvádí slovy "věnujme se nyní přímo stavu práva v Římském impériu" (s. 14). Pozornost je zaměřena na styl, jímž psali autoři tehdejších právních textů. Velmi zajímavé, ale vypovídá to o "stavu práva"? Tvzení o souvislosti stylu psaní v této oblasti a "uvolnění v jednání lidí", případně o jejich "úniku k mystice" se mi zdá nepodložené (s. 15).

Dále je téma jasnější: vztah mezi svědomím a právem (které se ve sledované době jako celek zásadně proměňovalo, slábly formální autority a nastupovaly problematické autority neformální). Autor se tento vztah snaží rozkrýt analýzou dobových textů, kde si všímá zejména mravního hodnocení práva a otázky, do jaké míry lze s vlastním morálním sebezapřením respektovat psané právo. Podobné proměny a podobná dilemata jsou dále řešena ve vztahu k posunům v chápání božstev.

Kapitoly 4 a zejména 5 jsou více deskriptivního rázu a klesl i počet používaných (až na jednu výjimku výhradně sekundárních) zdrojů. Ačkoli zřejmě tyto kapitoly měly být završením práce, vzhledem k vysoké úrovni předchozích částí působí spíše faktografický doplněk

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA (jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, přehlednost členění kapitol, kvalita tabulek, grafů a příloh apod.):

Formálně práce nevykazuje vážnější prohřešky. Na literaturu je odkazováno náležitým způsobem. Text je na dobré stylistické úrovni a příjemně se čte. Občas se objevují chyby v interpunkci. Dle mého soudu ale v přijatelné míře.

Zřejmě nedopatřením je na s. 8 název Kosíkovy knihy uveden dvojím způsobem (v textu špatně, v poznámce dobře) a její podtitul měl být uveden s velkým písmenem.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE

Náročné téma je zpracováno originálním, tvůrčím přístupem. To považuji za významné pozitivum, které dle mého soudu převáží na nedostatky, které se v této perspektivě jeví jako zanedbatelné. Navrhuji práci hodnotit jako výbornou.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ:

U diplomové práce mne překvapila absence cizojazyčných textů. Bylo k tématu vše relevantní napsáno (či přeloženo) do češtiny?

Jaký je rozdíl mezi pojmy morálka a moralita (předposlední řádek na s. 12)? Neměla tam být zmíněna spíše mravnost? Proč je moralita "princiálně transfenomenální"?

6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA: výborně

Datum: 17.5.2015

Podpis: